

Dosarul nr. 2ra-482/2023
2-22019034-01-2ra-04042023

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: G. Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Raional Vulcănești”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Delibaltov împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Raional Vulcănești” cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul declarat de Serghei Delibaltov, casată hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești și pronunțată o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 09 februarie 2022, Serghei Delibaltov a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii reclamantul a invocat că prin ordinul nr. 110 din 29 decembrie 2021 „Cu privire la tragerea la răspundere disciplinară” i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare pentru îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu.

Drept temeuri de fapt în ordinul respectiv s-a reținut următoarele: „La 09 decembrie 2021 SRL „MEDEXCOM-TEN” a efectuat lucrări de reparație a masei mobile de raze X de model „PRS-500”, aflată pe termen de garanție. În dimineața zilei de 11 decembrie 2021, în timpul serviciului, asistentul de laborator în cabinetul de radiologie, Serghei Delibaltov a depistat că instalația röntgen mobilă, nu mai funcționa. Despre faptul că instalația röntgen mobilă s-a defectat Serghei Delibaltov nu a informat administrația instituției. De asemenea, la momentul depistării defecțiunii la instalația röntgen mobilă de model „PRS-500” nici în Registrul de evidență a echipamentelor defectate despre faptul dat nu s-a făcut mențiune. Un astfel de Registru este obligatoriu să fie prezent în fiecare cabinet de radiologie în caz de detectare a anumitor defecțiuni la instalația röntgen, care urmează să fie înregistrate de către persoana responsabilă, la caz, de către

laborantul Serghei Delibaltov, responsabil de cabinetul de radiologie conform ordinului nr. 55 din 14 aprilie 2021. Conducerea IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” a aflat despre defecțiunea tehnică la instalația röntgen mobilă de model „PRS-500” abia la 17 decembrie 2021, din raportul laborantului al cabinetului de imagistică, Serghei Nucă.

Din explicația scrisă a laborantului cabinetului de imagistică Serghei Delibaltov rezultă că instalația röntgen mobilă de model „PRS-500”, după reparație, a funcționat doar o singură zi, și anume, la 10 decembrie 2021, însă la data de 11 decembrie 2021 a încetat să mai funcționeze din cauza defecțiunilor tehnice. Laborantul cabinetului de radiologie, Elena Dolapciu, în explicația sa scrisă, a indicat că a aflat despre defecțiunea la instalația röntgen mobilă abia la 13 decembrie 2021. Din motiv că conducerea IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu a cunoscut la timp despre defecțiunea tehnică a instalației röntgen mobilă de model „PRS-500” s-a aflat în imposibilitate să anunțe SRL „MEDEXCOM-TEN” despre problema apărută și înlăturarea rapidă a acestor defecțiuni, aflat pe termen de garanție pentru deservirea tehnică.

Cu trimitere la prevederile Regulamentului de ordin intern, ale contractului colectiv de muncă, art. 9, art. 203-204, art. 206-210 din Codul muncii, administrația instituției a decis de-ai aplica lui Serghei Delibaltov sancțiune disciplinară sub formă de mustrare.

Comitetul sindical al lucrătorilor al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu a prezentat opinia sa consultativă cu privire la tragerea la răspundere disciplinară a lui Serghei Delibaltov.

În temeiul celor enunțate, conducându-se de Instrucțiunea de serviciu, prevederilor Regulamentului de ordin intern, contractului colectiv de muncă a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” și art. 9-11, art. 201-204, art. 206-211, art. 348-352, art. 354-355 din Codul muncii, s-a decis aplicarea în privința laborantului cabinetului de imagistică din cadrul IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, Serghei Delibaltov sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare pentru îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu.

Reclamantul consideră că ordinul nr. 110 din 29 decembrie 2021 „Cu privire la tragerea la răspundere disciplinară” emis de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” în privința lui este neîntemeiat și ilegal, din motivele ce succed.

La 09 decembrie 2021, SRL „MEDEXCOM-TEN” a efectuat lucrări de reparație a instalației röntgen mobilă de model „PRS-500”, aflată pe termen de garanție. În dimineața zilei de 11 decembrie 2021, în timpul lucrului, a depistat că respectiva instalație nu mai funcționează. Având în vedere că era o zi de sâmbătă, l-a rugat pe colegul său S. Nucă să anunțe conducerea că echipamentul röntgen s-a defectat, deoarece regimul de muncă al acestuia începea după ora 13:00 și în această zi era de gardă în secția de reanimare care coincide cu activitatea de muncă a directorului A. Brînza, care la rândul lui i-a comunicat că numai decît va anunța.

După depistarea defecțiunilor tehnice la instalația röntgen mobilă de model „PRS-500” l-a contactat telefonic pe reprezentantul SRL „MEDEXCOM-TEN”, pe nume Vitalie, care deservește respectivul echipament, ultimul comunicându-i că la moment nu sunt piese de schimb, dar cum le obține va efectua reparația.

Reclamantul a subliniat că anterior respectiva instalație röntgen mobilă de nenumărate ori s-a defectat, și fapt despre care anunța, verbal și scris, conducerea

IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, ce se confirmă prin rapoartele din 28 iunie 2021 și 21 iulie 2021.

La 14 decembrie 2021, l-a contactat telefonic pe colegul său Serghei Nucă și l-a întrebat dacă a anunțat conducerea spitalului că echipamentul röntgen nu funcționează, care la rândul său, i-a comunicat că la 13 decembrie 2021 a întocmit raport pe numele directorului A. Brînza și l-a transmis secretarei că să-l înregistreze. Însă, ulterior, a aflat că raportul depus de colegul său S. Nucă a fost întocmit cu data de 13 decembrie 2021 și înregistrat abia la 17 decembrie 2021.

Reclamantul consideră că angajatorul nu era în drept să-i aplice sancțiunea disciplinară, în situația în care lipsesc temeiuri de fapt și de drept.

Cu trimitere la prevederile art. 5, art. 202, art. 206, art. 332, art. 351 și art. 352 din Codul muncii și art. 43 din Constituție, reclamantul a remarcat că în ordinul de sancționare disciplinară s-a menționat că comitetul sindical al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu și-a expus opinia consultativă pe chestiunea privind tragerea dânsului la răspundere disciplinară.

În același timp, în anexa la acest ordin s-a indicat că există „opinia consultativă a comitetului sindical al lucrătorilor IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, din care s-ar deduce lipsa temeiurilor de tragere a sa la răspundere disciplinară.

În viziunea reclamantului, nu a încălcat obligațiunile de serviciu, întrucât angajatorul a fost anunțat despre defectarea instalației röntgen mobilă de model „PRS-500”.

Cu atât mai mult, că conducerea spitalului cunoștea despre defecțiunile tehnice serioase și repetate ale echipamentului. Cu toate acestea, însă, angajatorul nu a întreprins nimic pentru a asigura buna funcționare a cabinetului de radiologie și a personalului pentru investigarea pacienților.

Defecțiunile tehnice repetate ale instalației röntgen mobilă atestă calitatea inferioară a acestuia, care afectează nemijlocit activitatea de muncă și securitate muncii, punând în pericol sănătatea personalului și a pacienților.

Pentru tragerea ilegală la răspundere disciplinară i-a fost cauzat un prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 50 000 de lei, având în vedere că pe toată perioada de muncă în spital niciodată nu a fost sancționat disciplinar. Mai mult ca atât, în anul 2017 a fost decorat cu diplomă de onoare pentru buna activitate.

Despre faptul că a fost sancționat disciplinar au aflat toți colegii săi, de către angajator i-a fost creată o imagine ca un lucrător iresponsabil, fapt care s-a răsfrânt considerabil asupra sănătății lui, întrucât a suportat un stres puternic, fiind nevoit din acest considerent să se adreseze în instanța de judecată.

Angajatorul a emis ordinul contestat fără a ține cont de opinia comitetului sindical al lucrătorilor spitalului, care a invocat lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară. Cu atât mai mult, că ordinul contestat a fost înregistrat cu o dată din urmă.

Întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 19 ianuarie 2022 a depus cerere prealabilă, solicitând anularea ordinului de sancționare disciplinară emis în privința sa, însă prin răspunsul IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” din 28 ianuarie 2022, cererea a fost respinsă.

Distinct, reclamantul a precizat că în anexa la ordinul contestat din 29 decembrie 2021, la pct. 4, s-a făcut referire la opinia consultativă a comitetului

sindical al lucrătorilor IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, însă acest înscris a fost înregistrat de comitetul sindical abia la 31 decembrie 2021.

Mai mult ca atât, din răspunsul pârâtului din 28 ianuarie 2022 rezultă că la data emiterii ordinului din 29 decembrie 2021 nu exista opinia comitetului sindical, întrucât nu a fost prezentată în termenii stabiliți, fapt care în viziunea reclamantului constituie un neadevăr, or, demersul angajatorului către organul sindical a fost înaintat la 28 decembrie 2021, fapt ce rezultă și din scrisorile comitetului sindical din 31 decembrie 2021 și din 28 ianuarie 2022, iar peste 3 zile a fost prezentată opinia consultativă a comitetului sindical.

Toate aceste împrejurări atestă că ordinul nr. 110 a fost emis de către IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu la 29 decembrie 2021, dar la 31 decembrie 2021 sau mai târziu, adică după ce a obținut opinia comitetului sindical din 31 decembrie 2021, cu o dată anterioară, fapt ce constituie o ilegalitate.

În contextul enunțat Serghei Delibaltov a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 110 din 29 decembrie 2021 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” emis de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” în privința sa, încasarea din contul IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Serghei Delibaltov.

La 05 iulie 2022, Serghei Delibaltov a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 14 septembrie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 28 noiembrie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul declarat de Serghei Delibaltov. S-a casat hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și s-a emis o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii depuse de Serghei Delibaltov. S-a anulat ordinul nr. 110 din 29 decembrie 2021 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” emis de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” în privința lui Serghei Delibaltov. În rest, acțiunea în partea încasării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a motivat decizia prin faptul că potrivit art. 210 alin. (1) din Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată; c) organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Instanța de apel a stabilit că în ordinul nr. 110 din 29 decembrie 2021 cu privire la tragerea la răspundere disciplinară a lui Serghei Delibaltov lipsesc temeiurile de drept pentru aplicarea sancțiunii disciplinare, și anume, nu s-a indicat care norme de drept, cerințe, interdicții și limitări au fost încălcate de către reclamant.

Instanța de apel a remarcat că reieșind din circumstanțele de fapt ale litigiului, menționate în ordinul contestat, lui Serghei Delibaltov i s-a invocat comiterea a două încălcări, și anume: nu a comunicat conducerii instituției despre faptul că instalația röntgen mobilă s-a defectat și numai funcționează și lipsa înregistrărilor în Registrul de evidență a deservirii tehnice.

Instanța de apel a reținut că în viziunea angajatorului, reclamantul a încălcat normele imperative potrivit cărora dânsul era obligat să informeze administrația instituției că instalația röntgen mobilă s-a defectat și nu mai funcționează; precum și obligat să efectueze înscrierile corespunzătoare în Registrul de evidență a mijloacelor tehnice defectate.

În același timp, instanța de apel a constatat că pârâțul în ordinul contestat nu a concretizat care anume prevederi legale sau de ordin intern au fost încălcate de reclamant.

Instanța de apel a remarcat că potrivit Instrucțiunii de serviciu din 26 octombrie 2020, reclamantul era obligat să controleze defecțiunile echipamentului (pct. 2.6), să efectueze controlul curent al stării instalației röntgen mobilă (pct. 2.7) și să monitorizeze echipamentul pentru a se asigura că acesta este în stare funcțională (pct. 2.14) (f.d. 64-65, vol. I).

La fel, instanța de apel a reținut că atribuțiile de serviciu nominalizate au fost îndeplinite corespunzător de către reclamant, ce se confirmă prin faptul că la 11 decembrie 2021 ultimul a depistat că instalația röntgen mobilă nu funcționează din cauza unor defecțiuni tehnice.

Totodată, instanța de apel a menționat că la 13 decembrie 2021 de la laborantul cabinetului de radiologie S. Nucă a parvenit raportul pe numele directorului IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, A. Brînza cu privire la faptul că în dimineața zilei din 11 decembrie 2020, la ora 09:00, persona responsabilă de cabinetul de radiologie a depistat că echipamentul röntgen nu funcționează după lucrările de reparație din 09 decembrie 2021. Respectivul raport a fost înregistrat în Registru abia la 17 decembrie 2021 din vina secretarului (f.d. 75, 80, 81-84, vol. I).

La 17 decembrie 2021 pe numele directorului spitalului a parvenit raportul laborantului cabinetului de radiologie E. Dolapci din care rezultă că din momentul parvenirii în cabinet a instanței Röntgen mobilă (februarie 2020) aceasta nu funcționa mai mult de 2-3 zile, iar după reparația din 09 decembrie 2021, la 11 decembrie 2020 laborantul-renghenolog i-a comunicat că acest aparat din nou nu funcționează (f.d. 79, vol. I).

La 20 decembrie 2021 reclamantul Serghei Delibaltov la fel a scris un raport unde a indicat că aparatul Röntgen din februarie 2021 periodic se defectează, dând o eroare sau defecțiune. După ce echipamentul este reparat acesta funcționează numai 2-3 zile. De asemenea, a mai notat că persoana responsabilă de repararea aparatului Röntgen, pe nume Vitalii, a reparat instalația röntgen mobilă de model „PRS-500” la 09 decembrie 2021, aceasta a funcționat la 10 decembrie 2021, însă la 11 decembrie 2021, sâmbătă dimineața, a depistat că nu mai funcționează, după indicatorul roșu care semnală (f.d. 78, vol. I).

Instanța de apel a subliniat că în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că anterior Serghei Delibaltov la 28 iunie 2021 și la 21 iulie 2021 a informat directorul spitalului, A. Brînza despre defecțiunile echipamentului Röntgen, iar la 18 august 2021, pe directorul R. Taușangi (f.d. 10-12, vol. I).

Mai mult ca atât, prin cererea din 26 noiembrie 2021, Serghei Delibaltov s-a adresat directorului A. Brînza ca să fie liberat de răspunderea materială pe cabinetul de radiologie (f.d. 68, vol. I). Iar, prin ordinul nr. 111 din 29 decembrie 2021, reclamantul a fost eliberat de răspunderea materială pe cabinetul de radiologie (f.d. 69, vol. I).

În contextul reținut, instanța de apel a dedus că reclamantul în volum deplin și corespunzător și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu în ce privește controlul funcționării echipamentului Röntgen și informarea conducerii spitalului despre faptul dat.

Instanța de apel a menționat că presupusele acte normative și de ordin intern, la care a făcut referire angajatorul în ordinul contestat, nu reglementează obligațiile de informare a administrației instituției despre defecțiunile tehnice ale echipamentului Röntgen, nici procedura, nici forma și nici mecanismul de așa gen de informare. Or, informarea poate avea loc atât verbal, cât și scris, fără a fi respectată o anumită formă.

Instanța de apel a apreciat critic alegația pârâtului din ordinul nr. 110 din 29 decembrie 2021 precum că din motiv că administrația instituției nu a fost informată la timp despre defectarea echipamentului, s-a aflat în imposibilitate să anunțe întreprinderea care efectuează reparația instalației röntgen mobilă de model „PRS-500”, în termenul de garanție, pentru înlăturarea defecțiunilor depistate, or, neinformarea la timp a conducerii spitalului s-a produs nu din vina reclamantului, dar din vina secretarului care nu a înregistrat raportul din 13 decembrie 2021, acesta fiind notat în Registrul de intrare a corespondenței abia la 17 decembrie 2021, peste 5 zile după prezentarea acestuia, în ultima zi a săptămânii lucrătoare (f.d. 75, vol. I).

Nu a fost reținut argumentul pârâtului precum că Serghei Delibaltov era obligat să țină evidența Registrului de deservire tehnică, fiind desemnat responsabil de radioprotecție și securitatea radiologică pe cabinetul de radiologie conform ordinului nr. 55 din 14 aprilie 2021 și a Regulamentului cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 451 din 24 iulie 2015, or, atât din dispozițiile actelor de ordin intern, cât și a actelor normative nu prevăd un așa tip de Registrul, precum și că potrivit atribuțiilor de serviciu reclamantul trebuia să țină evidența a unui astfel de Registrul.

Pe lângă acestea, potrivit pct. 32 subpct. 2) din Regulamentul cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională, *titularul autorizației radiologice* păstrează fișa tehnică a instalației röntgen pe toată durata de exploatare a instalației, până la decontare și casare (fișa tehnică va conține date privind operațiunile de montare, reparare, testare și toate serviciile efectuate până la casarea instalației).

Instanța de apel a dedus că cerința respectivă a fost stabilită pentru titularul autorizației radiologice, iar reclamantul nu are calitatea respectivă.

De asemenea s-a reținut că potrivit pct. 10 din același Regulament, responsabilul de radioprotecție este titularul permisului de exercitare în domeniul radiodiagnostic, specialitatea Radiologie de diagnostic, Ftiziologie, Radiologie dentară sau Radiologie intervențională, după caz, sau în domeniul Generatoare de radiații, specialitatea montare, reparare, întreținere.

Instanța de apel a stabilit că reclamantul nu este specializat în montarea, repararea și întreținerea în domeniul radiodiagnostic, respectiv nu este în drept în principiu să efectueze deservirea tehnică a instalației röntgen. Or, presupusele atribuții de serviciu atât actele normative, cât și cel de ordin intern, nu prevăd deservirea tehnică a instalației röntgen, cât și ținerea Registrului de întreținere a

echipamentului în domeniul radiodiagnostic.

Respectiv, înscrierea în Registrul de deservire tehnică a echipamentului sau în Registrul de întreținere a echipamentului în domeniul radiodiagnostic, nu ține de competența profesională a reclamantului.

La momentul desemnării reclamantului ca persoană responsabilă de radioprotecție și control radiologic, la IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu se ținea un așa tip de Registru, întrucât nu exista.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată tragerea de către IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” la răspundere disciplinară a lui Serghei Delibaltov pentru îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, deoarece nu ținea de competențele sale profesionale, respectiv nu trebuia să le îndeplinească.

Iar, cu trimitere la prevederile ar. 387 alin. (1) și art. 42¹ alin. (7) din Codul muncii, instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe precum că de către angajator a fost respectată procedura de tragere a reclamantului la răspundere disciplinară.

În acest sens, instanța de apel a notat că potrivit informației comitetului sindical al lucrătorilor IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” din 05 august 2022, Serghei Delibaltov în perioada 24 octombrie 2020 - 24 mai 2022, până la demisia din funcția de laborant a cabinetului de radiologie, a fost membru al comitetului sindical, a fost ales și a efectuat activitate în calitate de membru al Comisiei de revizie în cadrul comitetului sindical (f.d. 129, vol. I).

Instanța de apel a remarcat că potrivit materialelor dosarului, la 24 decembrie 2021, angajatorul a înaintat un demers comitetului sindical al lucrătorilor IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” cu privire la oferirea opiniei consultative (f.d. 72, vol. I).

Instanța de apel a precizat că reieșind din prevederile art. 42¹ alin. (7) din Codul muncii, angajatorul era obligat să aștepte 10 zile lucrătoare de la data recepționării notificării, opinia consultativă a comitetului sindical, fapt ce nu a fost respectat de către IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”.

În acest context, instanța de apel a rezumat că acțiunile angajatorului de emiteră la 29 decembrie 2021 a ordinului de sancționare disciplinară a reclamantului, până la expirarea termenului legal de prezentare a opiniei consultative a comitetului sindical, atestă încălcarea procedurii de sancționare disciplinară, cu atât mai mult că, respectiva opinie a fost prezentată abia la 31 decembrie 2021 (f.d. 74, vol. I).

Instanța de apel a accentuat că reieșind din cererea președintelui comitetului sindical al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” adresată directorului spitalului, A. Brînza, din discuția cu laboranții cabinetului de radiologie, E. Dolapciu și S. Delibaltov, s-a constatat că în cabinetul de radiologie a instituției medicale nu s-a ținut Registru de evidență a deservirii tehnice a echipamentului Röntgen și laborantul roentgen S. Delibaltov din momentul angajării la lucru nu a văzut un astfel de Registru. Registru era ținut în policlinică, în cabinetul de fluorografie de E. Dolapciu. De existența a unui astfel de Registru, S. Delibaltov a aflat la 10 decembrie 2021 de la medicul rengenolog A. Covalciuc din cadrul policlinicii Vulcănești, care descria datele de pe imaginile Roentgen. Doamna A. Brînza era persoana responsabilă de cabinetul de radiologie și reparând instalația röntgen mobilă de model „PRS-500” pe parcursul anului, niciodată nu a cerut respectivul

Registru. Serghei Delibaltov, activând îndată după absolvirea colegiului medical, nici nu avea de unde să cunoască de existența unui astfel de Registru, el trebuia să activeze sub conducerea medicului rengenolog sau adjunctului instituției medicale, care nu erau în spital sau sub conducerea persoanei responsabile de cabinetul de radiologie. Din 14 aprilie 2021, prin ordinul nr. 55, S. Delibaltov a fost numit responsabil pe cabinetul de radiologie, fără a fi remunerat pentru aceasta (f.d. 74, vol. I).

În contextul celor constatate, instanța de apel a concluzionat de a anula ordinul nr. 110 din 29 decembrie 2021 emis de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” în privința lui Serghei Delibaltov cu privire la sancționarea disciplinară, ca fiind neîntemeiat.

Cu privire la pretențiile privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, reclamantul nu a prezentat probe incontestabile care ar demonstra suportarea acestora.

La 21 decembrie 2022 și ulterior la 04 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal OP Vulcănești, IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 28 noiembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, cu menținerea hotărârii din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediu Vulcănești, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” a invocat că instanța de apel la emiterea deciziei contestate nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea materială și procesuală, cu aprecierea arbitrară a probelor, nu au fost determinate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, în special, nu a fost dată apreciere Registrului de evidență a deservirii tehnice ale echipamentului röntgen și Regulilor de ținere a Registrului de întreținere a echipamentului în domeniul radiodiagnostic a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, care se regăsește la actele cauzei.

Recurentul a remarcat că prin ordinul IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nr. 55 din 14 aprilie 2021, laborantul Serghei Delibaltov a fost numit responsabil pe cabinetul de radiologie în conformitate cu prevederile pct. 5 din Regulamentul cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 451 din 24 iulie 2015.

Întru executarea contractului privind livrarea mărfii nr. 21024540 din 24 august 2020, în limitele achizițiilor de stat, SRL „MEDEXCOM-TEN” a livrat echipamentul röntgen mobilă de model „PRS-500”, care este un dispozitiv costisitor și o sursă de radiații de un pericol major. Iar, valoarea acestuia conform contractului de achiziții nr. 21024540 din 24 august 2020 și a facturii fiscale Seria EAA 3625288 din 04 noiembrie 2020, este de 1 548 000 de lei.

Potrivit pct. 1.1 din contractul nr. 210224540, furnizorul SRL „MEDEXCOM-TEN” s-a obligat să deservească instalația Roentgen timp de 24 luni de la data livrării. Toate detaliile și piesele de schimb a instalației röntgen mobilă de model „PRS-500” pentru reparație se comandă și se aduc din Germania, ceea ce duce la oprirea pe o perioadă îndelungată a echipamentului și suspendarea

activității cabinetului radiologie a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, devenind imposibilă deservirea pacienților și de a primi remunerarea prevăzută. În această perioadă cetățenii sunt nevoiți să se adreseze pentru servicii la cabinetele de radiologie din mun. Cahul și Comrat, ceea ce creează incomodități acestora.

La 09 decembrie 2021, SRL „MEDEXCOM-TEN” a efectuat reparația instalației röntgen mobilă de model „PRS-500”, care se afla la deservire pe termen de garanție.

În dimineața zilei de 11 decembrie 2021, în timpul serviciului, laborantul responsabil al cabinetului de radiologie al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, Serghei Delibaltov a constatat că instalația mobilă röntgen a încetat să funcționeze, însă despre faptul dat nu a comunicat conducerii instituției. De asemenea, momentul depistării defectului tehnic nu a fost înregistrat în Registrul deservirii tehnice, care este obligatoriu în cabinetul de radiologie, unde trebuie să fie consemnate toate defecțiunile tehnice depistate la echipamentul röntgen de către persoana responsabilă, dar s-a dovedit că Serghei Delibaltov în general nu a făcut nicio însemnare în registru.

La momentul verificării, mențiunea cu privire la defecțiuni în Registrul deservirii tehnice lipsea, iar înregistrarea în Registrul deservirii tehnice cu următorul conținut „11 decembrie 2021 a încetat să funcționeze aparatul Roentgen PRS-500. SEMNĂTURĂ de către laborantul Delibaltov S.H.” a fost făcută după controlul inițiat de conducerea instituției.

Potrivit ordinului nr. 55 din 14 aprilie 2021, laborantul Serghei Delibaltov a fost desemnat ca persoană responsabilă de instalația röntgen. Despre defecțiunile tehnice la echipamentul PRS-500, conducerea a fost înștiințată de laborantul Serghei Nuca abia la 17 decembrie 2021, printr-un raport.

Prin explicația scrisă din 20 decembrie 2021, laborantul responsabil Serghei Delibaltov a remarcat că aparatul röntgen de model PRS-500, după reparație, a funcționat numai la 10 decembrie 2021, iar la data de 11 decembrie 2021 s-a defectat.

De fapt, Serghei Delibaltov a confirmat și a recunoscut prin explicația sa scrisă, prin cererea prealabilă și prin acțiunea sa că el cunoștea despre defecțiunile din 11 decembrie 2021.

Laborantul cabinetului de radiologie a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, Elena Dolapciu, prin explicația sa scrisă, a indicat că despre defecțiunile echipamentului PRS-500 a aflat la 13 decembrie 2021. Laborantul de radiologie a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, Serghei Nuca a întocmit raportul cu privire la defecțiunea aparatului PRS-500 la 13 decembrie 2021, însă în cancelaria spitalului a fost înregistrat abia la 17 decembrie 2021. Pentru faptul dat, secretarului IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, E. Tomaili i-a fost aplicat un avertisment.

Conducerea IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu a putut în termen să aducă la cunoștința SRL „MEDEXCOM-TEN” despre defecțiunea apărută din cauza că Serghei Delibaltov nu a înștiințat la timp despre faptul dat.

Drept urmare, conducerea IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” a fost lipsită de posibilitatea în această perioadă de a acorda cetățenilor servicii medicale și de a primi remunerare necesară.

Prin încălcarea cerințelor art. 9 alin. (2); art. 201 din Codul muncii, pct. 9-11 din contractul individual de munca nr. 9/14 din 26 septembrie 2014; pct. 2.6-2.7;

2.14; 2.2.17; 2.23; 5.1 a Instrucțiunii de serviciu, pct. 5 din Regulamentul deservirii tehnice, care este inclus în registrul și ordinul nr. 55 din 14 aprilie 2021 și pct. 10, 32-34 din Regulamentul cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 451 din 24 iulie 2015, laborantul responsabil Serghei Delibaltov nu a înștiințat conducerea instituției despre defecțiunea instalației röntgen și nefăcând înregistrări în Registrul deservirii tehnice, a admis o încălcare disciplinară.

Recurentul consideră eronate concluziile instanței de apel precum că Serghei Delibaltov a adus la cunoștința conducerii IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” despre defectarea instalației mobilă röntgen, or, respectivele defecțiuni au fost descoperite de către laborantul S. Nuca, iar declarațiile lui Serghei Delibaltov vin în contradicție cu datele din Registrul de înregistrare a corespondenței și lipsa înscrierilor în Registrul deservirii tehnice, în care lipsesc orice mențiuni privind defecțiunile tehnice care ar fi fost făcute de către Serghei Delibaltov și explicațiile martorului S. Nuca date în cadrul ședinței primei instanțe.

De fapt, Serghei Delibaltov nici verbal și nici în scris nu a adus la cunoștința conducerii despre defecțiunea instalației röntgen PRS-500, cu toate acestea instanța de apel neîntemeiat a luat la bază explicația lui Serghei Delibaltov, fapt indicat și în opinia separată a judecătorului Curții de Apel Comrat, A. Curdov.

Despre faptul că potrivit pct. 8-9 din contractul individual de munca nr. 9/14 din 26 septembrie 2014 și pct. 1.4-1.7; 1.9; 2.1; 2.5-2.7; 2.14; 2.17-2.18; 2.23; 3; 4.1-5.1 din Instrucțiunea de serviciu, pct. 5 din Regulamentul cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 451 din 24 iulie 2015, este obligat de a înștiința conducerea spitalului, laborantul Serghei Delibaltov cunoștea, fapt confirmat de către el însuși prin cererile din 28 iunie 2021, 21 iulie 2021 și 18 august 2021, prin care a informat conducerea instituției despre defecțiunile tehnice ale echipamentului PRS-500, confirmat de el în prima instanță și în instanța de apel.

La fel, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Serghei Delibaltov, în calitate de laborant al cabinetului Roentgen, fiind angajat al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, a făcut cursuri de instruire în domeniul razelor Roentgen în cadrul Departamentului educație medicală continuă și a primit drepturile și obligațiile unui angajat al instituției.

De asemenea, instanța de apel nu a reținut faptul că Serghei Delibaltov în calitate de responsabil de cabinetul Roentgen era obligat să menționeze în Registrul deservirii tehnice, defectele tehnice care se aflau sub răspunderea sa, precum și nu a făcut mențiunea și nu a dus evidența Registrului deservirii tehnice din data numirii sale în funcție.

Nu corespunde realității declarațiile lui Serghei Delibaltov precum că nu cunoștea despre existența Registrului deservirii tehnice, deoarece respectivul registru se afla permanent în cabinetul de radiologie și se afla în gestiunea sa.

Instanța de apel eronat a considerat că în acțiunile lui Serghei Delibaltov nu a existat temei pentru a fi sancționat disciplinar.

Prin demersul nr. 01-13/201 din 24 decembrie 2021 conducerea instituției conform art. 387 alin. (1) din Codul muncii s-a adresat comitetului sindical al

IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, de a oferi opinia consultativă privind tragerea la răspundere disciplinara a laborantului Serghei Delibaltov, la acesta fiind anexate proiectul ordinului cu privire la atragerea la răspundere disciplinara, copiile rapoartelor și a explicațiilor.

Demersul respectiv a fost înmănat sub semnătură la 24 decembrie 2021 președintelui comitetului sindical al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, din cadrul Federației sindicale RM „SANATATEA”, A.D. Colotenco, fapt confirmat prin semnătură acestuia.

Cu toate acestea, comitetul sindical al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu și-a dat acordul cu privire la tragerea la răspundere disciplinara a laborantului Serghei Delibaltov.

Opinia consultativă a comitetului sindical a fost recepționată de către conducerea spitalului după expirarea termenului legal, și anume, la 31 decembrie 2021, adică după emiterea ordinului de sancționare disciplinară nr. 110 din 29 decembrie 2021.

Pe lângă acestea, opinia consultativă a comitetului sindical din 31 decembrie 2021 nu a fost prezentată sub formă de hotărâre sau proces-verbal, dar sub formă de cerere, semnată doar de către președintele comitetului sindical al IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, A.D. Colotenco.

Totodată, recurentul a reținut că la cererea majorității membrilor comitetului sindical a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” a Federației sindicale RM „SANATATEA” din 24 mai 2022 a fost convocată o adunare, unde prin hotărârea adunării membrilor comitetului sindical a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” activitatea comitetului sindical și a comisiei de revizie au fost considerate nesatisfăcătoare, fiind aleasă o nouă componență a comitetului sindical și a comisiei de revizie a IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”.

Instanța de apel nu a luat în considerare că opinia comitetului sindical poartă un caracter consultativ și nu obligatoriu.

Cu respectarea tuturor procedurilor, conducerea IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” la 29 decembrie 2021 a emis ordinul nr. 110, prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de muștrare laborantului Serghei Delibaltov, care în aceeași zi a fost adus la cunoștința lui Serghei Delibaltov și înmănat sub semnătură.

Nu corespunde realității declarația lui Serghei Delibaltov precum că ordinul contestat a fost emis nu la data de 29 decembrie 2021, dar la 31 decembrie 2021 sau mai târziu, deoarece vine în contradicție cu înscrierea și semnătură sa personală din ordin, prin care i-a fost adus la cunoștință la 29 decembrie 2021.

De asemenea, este irelevant argumentul intimatului referitor la ilegalitatea ordinului contestat, întrucât vinovăția lui Serghei Delibaltov este confirmată prin toate documentele scrise și dovezile care se afla la materialele dosarului.

Cu atât mai mult, prin ordinul nr. 97 din 24 noiembrie 2021, Serghei Delibaltov a mai fost tras la răspundere disciplinară, iar pentru multiplele încălcări ale obligației de serviciu, prin ordinul nr. 178/1 din 15 iulie 2022, a fost concediat.

Pe faptul acordării serviciilor medicale ilegale, fără înregistrări și achitare în bugetul instituției de către Serghei Delibaltov a fost transmis și se află în custodia organelor de drept.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia la 28 noiembrie 2022, în ședință publică.

Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” la 29 decembrie 2022 și recepționată de către ultima la 05 ianuarie 2023, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d. 196-197, vol. I).

Astfel, recursul declarat la 21 decembrie 2022 și respectiv la 04 ianuarie 2023 de către IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, a fost depus în termenul legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

La 05 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Serghei Delibaltov copia recursului declarat de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării a referinței (f.d. 42, vol. II).

La 18 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal Vulcănești, Serghei Delibaltov a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, întrucât temeiurile la care face referire recurentul în cererea de recurs nu se încadrează în prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă, instanța de apel dând o apreciere corespunzătoare probelor anexate la dosar, cu aplicarea corectă a cadrului legal aferent litigiului.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost depus la 21 decembrie 2022 și respectiv la 04 ianuarie 2023, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat IMSP „Spitalul Raional Vulcănești”, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele

indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (la 21 decembrie 2022 și respectiv la 04 ianuarie 2023), cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului rezultă că IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data de 21 decembrie 2022 și respectiv la 04 ianuarie 2023, potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a), b) și c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data de 21 decembrie 2022 și respectiv la 04 ianuarie 2023, nu a stabilit că instanța de apel a încălcat esențial sau a aplicat eronat normele de drept material sau a normelor de drept procedural.

De altfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurentul a făcut trimitere la prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului art. 432 alin. (2) lit. a), b) și c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data de 21 decembrie 2022 și respectiv la 04 ianuarie 2023, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Comrat în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de

către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p.230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p.45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de IMSP „Spitalul Raional Vulcănești” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Raional Vulcănești”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi